

AĞUSTOS 2022

Şanlıurfa Rehberlik ve Araştırma Merkezi

Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Bölümü

Tercih Danışmanlığı Hizmeti Araştırma Raporu

HAZIRLAYANLAR

İbrahim Halil OKTAY, Bişar GÖRÜR, Ömer Faruk ULUDAĞ, Murat YAĞMUR,
İzzettin DENİZ, Ali SATICI, Reşat GÜLŞEN

ŞANLIURFA REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ ÜNİVERSİTE TERCİH
DANIŞMANLIĞI ARAŞTIRMA RAPORU

Tercih Danışmanlığı Nedir?

Türk Millî Eğitiminin genel amaçları çerçevesinde eğitimde rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri; kendini tanıyan, kendine sunulan eğitsel ve mesleki fırsatları değerlendirebilen, sorumluluk alabilen bireyler yetiştirilmesini ve bireylerin toplum içinde sağlıklı bir şekilde yaşamlarını sürdürebilmeleri için sosyal duygusal, akademik ve kariyer gelişimlerini desteklemeyi amaçlar. Bu kapsam da tercih danışmanlığı, bireyin ilgi, yetenek, değer ve kişilik özelliklerini tanınması, mesleki seçenekleri fark etmesi, mesleklerin gerektirdiği nitelikler ile kişisel özellikleri arasında bağ kurması, mesleklere yönelik olumlu tutum geliştirmesi, kariyer farkındalığı kazanması, iş yaşamı ile eğitim arasındaki ilişkiyi ve yaşam boyu öğrenmenin kariyer gelişimi açısından önemini fark etmesini içeren kariyer gelişim alanını desteklemeye yönelik olarak sunulan profesyonel hizmetlerin bir parçasıdır.(2022 Tercih Danışmanlığı Klavuzu).

Üniversite Tercih Danışmanlığı, öğrencilere üniversite bölümü seçiminde puanları için en ideal, sosyal yaşamı kaliteli, eğitim sistemi iyi olan üniversiteleri öneren süreçlerdir. Bu süreçleri yöneten kişiler Psikolojik Danışman/Rehber Öğretmenlerdir. Bu profesyoneller bir nevi kariyer danışmanıdır. Meslek seçimi ve bölüm seçimi konusunda kararsızlık yaşayan bireylere birçok konuda bilgi ve alternatif sunan bu uzmanlar sayesinde öğrenciler doğru bölümü tercih edebilirler. Üniversiteler hakkında veri toplayıp, detaylı bir analiz yaparak öğrencilere puanlarına göre en ideal bölümleri önerirler. Bu süreçlere sadece öğrenci katılabilir. Ayrıca öğrenci görüşmelere anne babasını getirebilir.

Eğitim ve iş yaşamındaki tercihler konusunda tercih danışmanlığı öğrencilere bir çeşit ayna tutar. Tarafsız bir gözle öğrencilerin yeteneklerini, ilgilerini, ailenin beklentileri gibi birçok farklı yönden kendilerine bakarak daha gerçekçi kararlar alabilmeleri konusunda onlara yardımcı olur. Ayrıca tercih danışmanlığı ile seçenekler ve fırsatları da daha geniş bir yelpazede ele alınır.

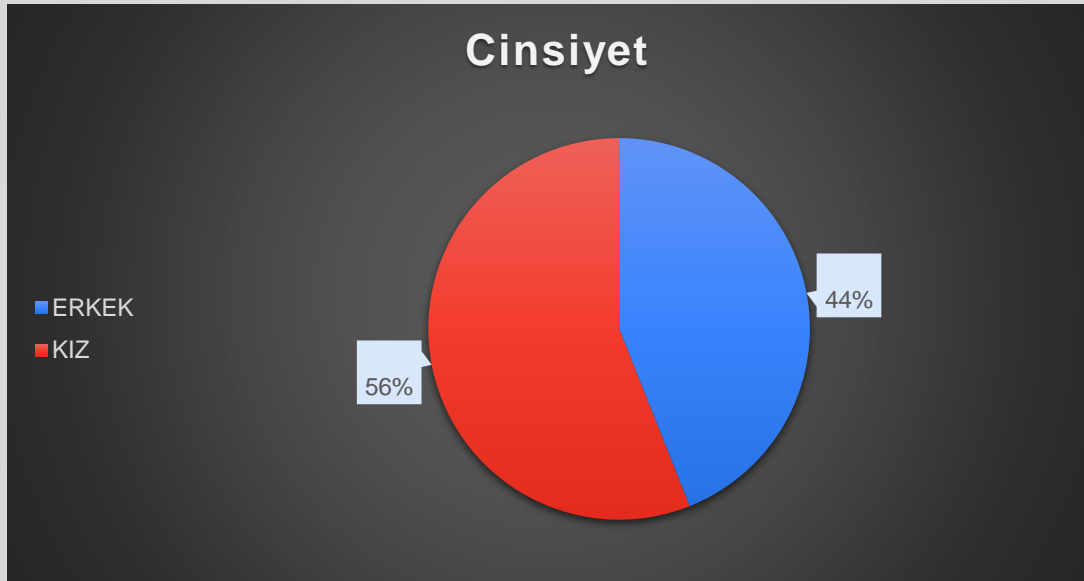
Kısaca tercih danışmanlığında:

- Öğrenciler kendileriyle ilgili daha çok bilgi edinir,
- Eğitim ve mesleki olasılıklarla ilgili farklı kaynaklardan araştırma yapma imkânı sahip olur,
- Piyasadaki eğilimler, yeni meslekler hakkında fikir edinir,
- Yol haritası çizer, zamanı etkin biçimde kullanır,

Şanlıurfa İli Haliliye ilçesinde Üniversite Tercih Danışmanlığı Şanlıurfa Rehberlik Araştırma Merkezi koordinesinde tüm Ortaöğretim kademesinde komisyonlar kurularak bu hizmet sağlandı. Şanlıurfa Rehberlik Araştırma Merkezi ve bir AVM içinde de kurum personelleri tarafından stantlar kurularak üniversite yolculuğuna çıkan öğrenci ve ailelerine danışmanlık hizmeti sağlandı.

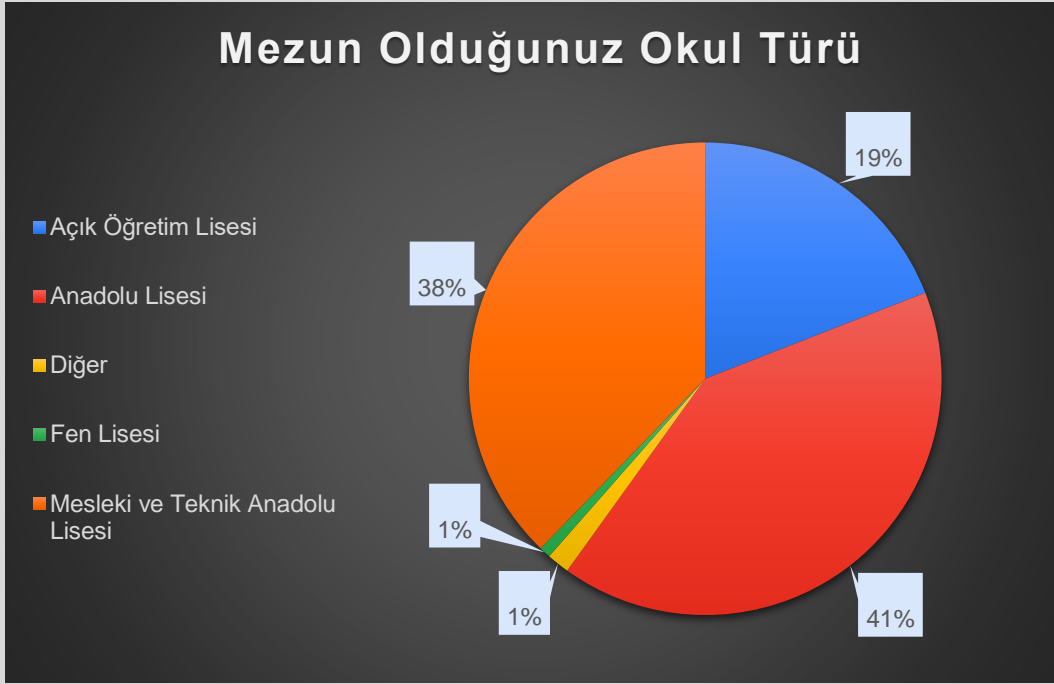
Tercih danışmanlığı hizmeti alan öğrencilerle ilgili istatistiki veriler aşağıdaki gibidir;

Tablo.1 Tercih danışmanlığı hizmeti alan öğrenci cinsiyet oranları

Şanlıurfa Rehberlik Ve Araştırma Merkezine tercih danışmanlık hizmeti almak için başvuran öğrencilerin %56'sı kız öğrenciden %44'ü erkek öğrenciden oluşmaktadır.

Tablo.2 Tercih danışmanlık hizmeti alan öğrencilerin mezun oldukları okul türü.

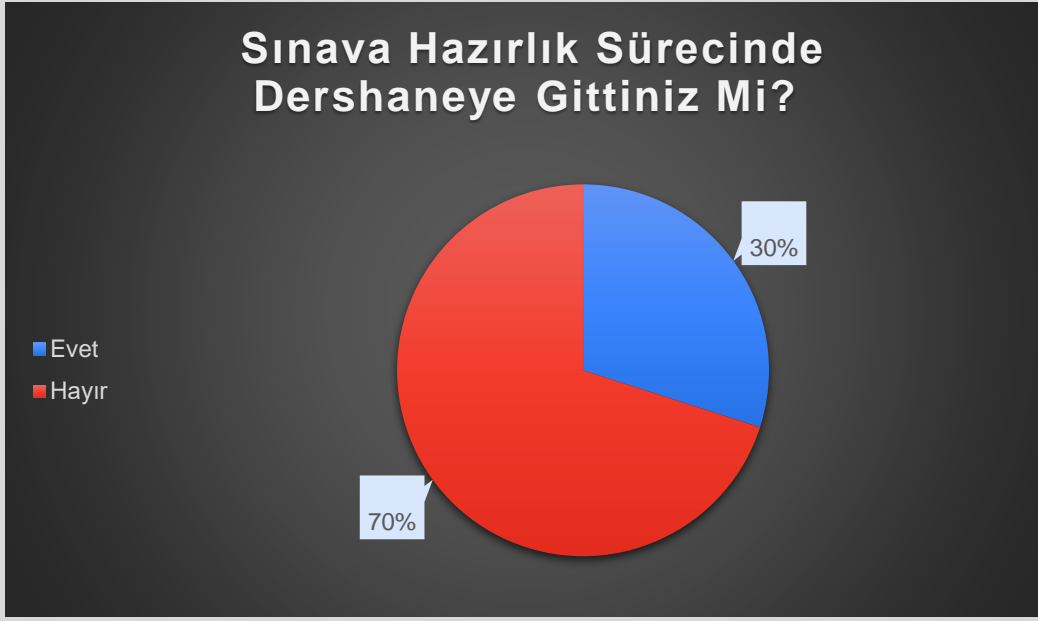
Şanlıurfa Rehberlik Ve Araştırma Merkezine tercih danışmanlık hizmeti almak için başvuran öğrencilerin %41'i Anadolu Lisesi mezunu %38'i Mesleki Teknik Anadolu Lisesi mezunu %19'u Açık Öğretim Lisesi mezunu %1 Fen Lisesi mezunu %1 diğer Okul türlerinden mezun olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo.3 Tercih danışmanlığı hizmeti alan öğrencilerin YKS'ye giriş sayısı

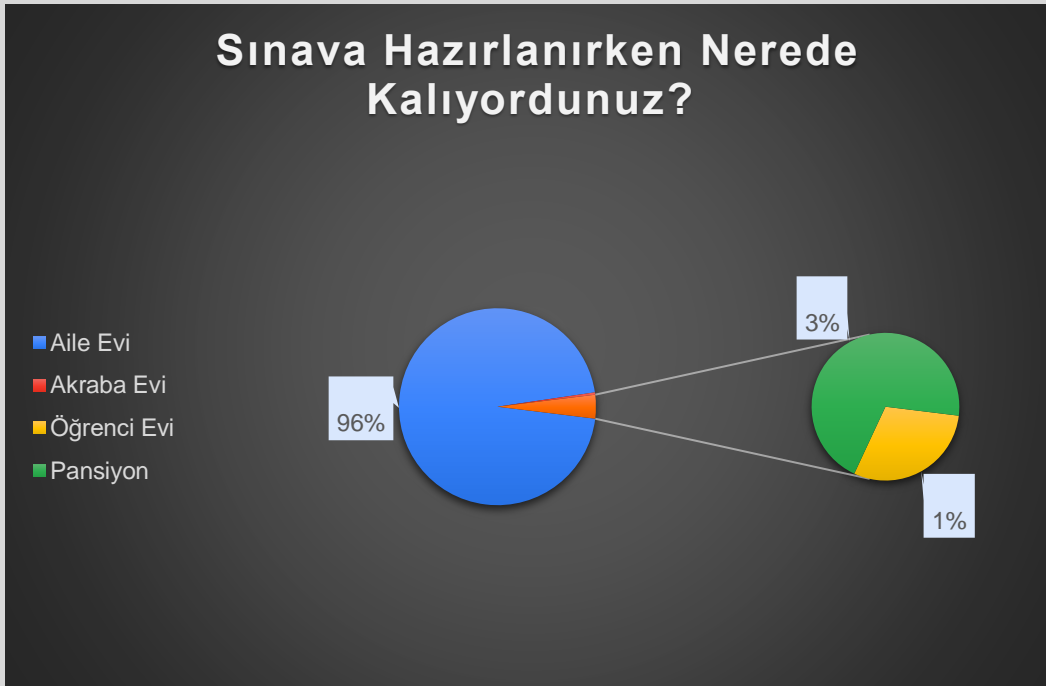
Şanlıurfa Rehberlik Ve Araştırma Merkezine tercih danışmanlık hizmeti almak için başvuran öğrencilerin %30'u ilk kez,%32'si ikinci kez,%20'si üçüncü kez, %18'i dört veya daha fazla sınava girmişlerdir.

Tablo.4 Tercih danışmanlığı hizmeti alan öğrencilerin dershaneye gitme durumları

Şanlıurfa Rehberlik Ve Araştırma Merkezine tercih danışmanlık hizmeti almak için başvuran öğrencilerin %30'u dershaneye gittiği, %70'i dershaneye gitmediğini belirtmiştir.

Tablo.5 Tercih danışmanlığı alan öğrencilerin ikamet yerleri

Şanlıurfa Rehberlik Ve Araştırma Merkezine tercih danışmanlık hizmeti almak için başvuran öğrencilerin sınava hazırlanırken %96'sı ailesi ile birlikte yaşadığını, %3'ü öğrenci pansiyonunda kaldığını, %1'i öğrenci evinde kaldığını belirtmiştir. Akraba evi seçeneğini hiçbir öğrenci işaretlememiştir.

Tablo.6 Tercih danışmanlığı hizmeti alan öğrencilerin puan türünden tercih başarı sıraları

Şanlıurfa Rehberlik Ve Araştırma Merkezine tercih danışmanlık hizmeti almak için başvuran öğrencilerin tercih yaparken kullandıkları başarı sıralarının; %3'ü 0-25.000 Aralığında, %3'ü 25.000-50.000 Aralığında, %7'si 50.000-125.000 Aralığında, %5'i 125.000-250.000 Aralığında, %10'nu 250.000-500.000 Aralığında, %17'si 500.000-1.000.000 Aralığında, %29'u 1.000.000-2.000.000 Aralığında, %26'sı 2.000.000 ve üstü olduğu belirlenmiştir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

- Şanlıurfa Rehberlik ve Araştırma Merkezine tercih danışmanlık hizmeti alan öğrencilerin cinsiyetlerine baktığımız zaman kız öğrencilerinin erkek öğrencilere oranla tercih danışmanlık hizmetinden daha fazla yararlandığı görülmüştür.
- Şanlıurfa Rehberlik ve Araştırma Merkezine tercih danışmanlık hizmeti alan öğrencileri okul türlerine göre değerlendirdiğimizde Anadolu Lisesi, Mesleki ve Teknik Anadolu liseleri ve Açık Öğretimde öğrenim gören öğrencilerin Tercih Danışmanlık hizmetinden daha fazla yararlandığı görülmüştür. Fen Liseleri ve diğer Okul türleri bu hizmetten oldukça az oranda faydalanmıştır. Bu okul türlerinin Tercih Danışmanlık hizmetinden daha fazla yararlanmalarını sağlamak için Haliliye İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün ilgili Okul Müdürlüklerine gerekli duyuruyu yapması oldukça önemli bir etken olacaktır.
- Şanlıurfa Rehberlik ve Araştırma Merkezine tercih danışmanlık hizmeti alan öğrencilerin YKS'ye giriş süreçlerine baktığımızda ilk kez veya ikinci kez sınava girenlerin Tercih Danışmanlık hizmetinden daha fazla yararlandığı görülmüştür. Üç veya daha fazla sınava girenlerin Tercih Danışmanlık hizmetinden daha az yararlandığı tespit edilmiştir.
- Şanlıurfa Rehberlik ve Araştırma Merkezine tercih danışmanlık hizmeti alan öğrencilerin dershaneye gitme durumlarına bakıldığında da dershaneye gitmeyenlerin Tercih Danışmanlık hizmetinden daha fazla yararlandığı görülmüştür. Dershaneye giden öğrencilerin Tercih Danışmanlık hizmetinden faydalanması için Haliliye İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ve Haliliye Belediyesiyle iş birliği yapılarak Özel Eğitim kurslarına ve Gençlik Merkezine gerekli duyurunun yapılması sağlanmalıdır.
- Şanlıurfa Rehberlik ve Araştırma Merkezine tercih danışmanlık hizmeti alan öğrencilerin tamamına yakını ailesi ile yaşıyor.
- Şanlıurfa Rehberlik ve Araştırma Merkezine tercih danışmanlık hizmeti alan öğrencilerin tercih yaptıkları puan türüne göre başarı sırasına bakıldığında zaman zaman bu öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun bir milyon ve üzeri bir sırada olduğu görülmüştür. Çok az bir bölümü ise ilk iki yüz elli bine girmiştir.